

Diagnoza i delimitacja obszaru
zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
w gminie Cieszków

NA POTRZEBY OPRACOWANIA GMINNEGO
PROGRAMU REWITALIZACJI

SPIS TREŚCI

I DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH.....	3
I.1 Ogólna charakterystyka gminy	3
I.2 Sfera społeczna.....	3
I.3 Sfera gospodarcza	7
I.4 Sfera funkcjonalno-przestrzenna	8
I.5 Sfera środowiskowa	8
I.6 Sfera techniczna	9
II WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	11
II.1 Identyfikacja obszaru zdegradowanego.....	11
II.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	21
SPIS TABEL	23
SPIS RYSUNKÓW	24

I DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH

I.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Cieszków leży w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, na północy powiatu milickiego. Od stolicy województwa miejscowość Cieszków oddalona jest o około 70 km. Gmina graniczy z: gminą Milicz, Zduny (województwo wielkopolskie) i Jutrosin (województwo wielkopolskie). Północna granica gminy Cieszków stanowi jednocześnie granicę województwa dolnośląskiego.

Rys. 1 Położenie gminy Cieszków na tle powiatu milickiego.

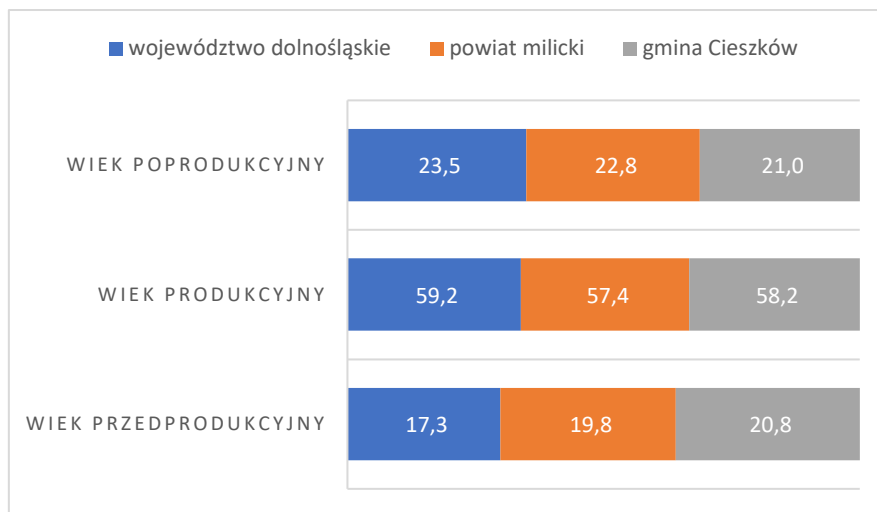
Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_milicki#/media/Plik:Powiat_milicki_granice_gmin_i_miast_opisy.png [dostęp: 15.03.2023 r.].

W skład gminy wchodzi 18 miejscowości: Biadaszka, Brzezina, Cieszków, Dziadkowo, Góry, Guzowice, Grzebielin, Jankowa, Jawor, Nowy Folwark, Pakosławsko, Rakłowice, Sędraszyce, Słabocin, Trzebicko, Ujazd, Wężowice i Zwierzyniec. Ponadto w skład miejscowości Trzebicko wchodzi przysiółki: Trzebisko Dolne, Pustków i Niezamyśl, a w skład Ujazdu - Siemianów.

I.2 Sfera społeczna

Na koniec 2022 r. gminę Cieszków zamieszkiwało 4707 osób, w tym najwięcej (2058 osoby - 43,72%) w miejscowości Cieszków, stanowiącej centrum administracyjne i usługowo-handlowe gminy. Gęstość zaludnienia (dane GUS za 2021 r.) wynosiła 45 os./km², podczas gdy w powiecie milickim 50 os./km², a w województwie dolnośląskim - 145 os./km².

Udział ekonomicznych grup wieku ludności jest zbliżony w gminie Cieszków, powiecie milickim i województwie dolnośląskim. Jednocześnie nieco niższy jest udział liczby mieszkańców wieku poprodukcyjnym i wyższy w wieku przedprodukcyjnym (a zatem są to wartości bardziej korzystne).

Rys. 2 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ogólnej ludności [%].

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W ponad 40% miejscowości z terenu gminy Cieszków wskaźnik starości demograficznej jest wyższy niż średnia gminy. Najwyższy wskaźnik występuje w Siemianowie, gdzie osiągnął poziom 40%. Tylko w Sędraszycach wartość tego wskaźnika

Tab. 1 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy Cieszków w 2022 r. [%].¹

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 18,89			
Biadaszka	28,41	Nowy Folwark	17,50
Brzezina	13,08	Pakosławsko	13,07
Cieszków	21,62	Rakłowice	19,29
Dziadkowo	18,56	Sędraszyce	9,33
Góry	16,93	Słabocin	21,57
Guzowice	14,11	Trzebicko	16,67
Grzebielin	22,00	Ujazd	18,53
Jankowa	14,52	Wężowice	14,52
Jawor	20,69	Zwierzyniec	18,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Cieszków.

Do negatywnych zjawisk społecznych zalicza się bezrobocie. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy wyniosła w 2022 r. 116 osób, w tym 66zCieszkowa. Ich liczba spadła w największym stopniu w gminie (-17,9%), nieco niższy był spadek w województwie (-14,1%) i powiecie (-11,5%). W każdej z tych jednostek samorządu wystąpił nagły wzrost poziomu bezrobocia między 2019 a 2020 r., co można wiązać z pandemią koronawirusa Covid-19.

Ogólnie udział liczby bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy nie jest wysoki i wynosi niecałe 2,5%. Najwyższy jest we wsi Trzebicko Dolne (40%), lecz można to wiązać z niską liczbą mieszkańców. Mniej odbiegające od średniej, ale również zdecydowanie wyższe od niej wartości wskaźnika występują we wsiach: Wężowice i Grzebielin. Ponad 50% zarejestrowanych bezrobotnych nie ma pracy dłużej niż rok (65 osób), co znacząco utrudnia możliwość powrotu tych osób na rynek pracy. Również w tym przypadku na terenie gminy są miejsca o jeszcze mniej korzystnej wartości wskaźnika, w

¹ We wszystkich tabelach zaznaczono miejscowości i przypisane im wartości wskaźników mniej korzystne niż średnia dla gminy Cieszków.

szczegółności: Biadaszka, Grzebielin, Jawor, Sędraszyce, Słabocin i Zwierzyniec. We wszystkich wymienionych tu wsiach każda z osób bezrobotnych straciła zatrudnienie ponad rok temu. Ponadto prawie 30% bezrobotnych z terenu gminy ukończyło już 50. rok życia, co również utrudnia możliwość znalezienia przez nich zatrudnienia. W miejscowościach Jawor i Sędraszyce wszyscy bezrobotni mają ponad 50 lat.

Tab. 2 Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Cieszków w 2022 r. [%].

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 2,46			
Biadaszka	2,27	Nowy Folwark	2,50
Brzezina	3,08	Pakosławsko	4,56
Cieszków	2,14	Rakłowice	5,00
Dziadkowo	1,89	Sędraszyce	1,33
Góry	1,97	Słabocin	1,96
Guzowice	3,13	Trzebicko	0,00
Grzebielin	8,00	Ujazd	0,00
Jankowa	2,42	Wężowice	11,29
Jawor	1,72	Zwierzyniec	2,78

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Miliczu.

Tab. 3 Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle mieszkańców gminy Cieszków w 2022 r. [%].

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 56,03			
Biadaszka	100,00	Nowy Folwark	0,00
Brzezina	75,00	Pakosławsko	53,33
Cieszków	54,55	Rakłowice	42,86
Dziadkowo	80,00	Sędraszyce	100,00
Góry	80,00	Słabocin	100,00
Guzowice	30,00	Trzebicko	0,00
Grzebielin	100,00	Ujazd	0,00
Jankowa	0,00	Wężowice	57,14
Jawor	100,00	Zwierzyniec	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Miliczu.

Tab. 4 Udział osób po 50. r.ż. w ogóle mieszkańców gminy Cieszków w 2022 r. [%].

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 27,59			
Biadaszka	0,00	Nowy Folwark	50,00
Brzezina	0,00	Pakosławsko	20,00
Cieszków	34,09	Rakłowice	57,14
Dziadkowo	20,00	Sędraszyce	100,00
Góry	20,00	Słabocin	0,00
Guzowice	10,00	Trzebicko	0,00
Grzebielin	50,00	Ujazd	0,00
Jankowa	0,00	Wężowice	14,29
Jawor	100,00	Zwierzyniec	50,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowi Mazowieckiej.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje na terenie gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszkowie. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej maleje, podobnie jak liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy. Analiza natężenia problemów społecznych gminy Cieszków pozwala stwierdzić, że jednym z najdotkliwiej odczuwanych problemów jest trudna sytuacja finansowa i brak środków do życia napoziomie umożliwiającym pełne zaspokojenie niezbędnych potrzeb. Ponadto obserwacje pracowników pomocy społecznej wskazują na pogarszającą się sytuację osób w wieku senioralnym, głównie emerytów i rencistów.

Średnio w gminie Cieszków 72 na 1000 mieszkańców korzysta z pomocy społecznej (341 osób). Na tle gminy szczególnie niekorzystnie wyróżniają się miejscowości Guzowice, Sędraszyce, Góry i Grzebielin, w których liczba tych osób jest równa bądź przekracza 100 na 1000 mieszkańców). Najmniejszy stopień korzystania ze wsparcia występuje w Jankowej i Słabocinie, gdzie nie przekracza on 10 mieszkańców na 1000.

Tab. 5 Korzystający z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w gminie Cieszków w 2022 r.

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 72,45			
Biadaszka	56,82	Nowy Folwark	12,50
Brzezina	92,31	Pakośławsko	97,26
Cieszków	53,94	Rakłowice	71,43
Dziadkowo	45,45	Sędraszyce	106,67
Góry	118,11	Słabocin	9,80
Guzowice	163,01	Trzebicko	32,41
Grzebielin	100,00	Ujazd	52,45
Jankowa	8,06	Wężowice	16,13
Jawor	68,97	Zwierzyniec	97,22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszkowie.

W 2022 r. w gminie stwierdzono 79 przestępstw lub wykroczeń. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje to średnio 17 zdarzeń w całej gminie. Ponad trzykrotnie wartość tego wskaźnika została przekroczona w wsi Jawor (52 na 1000 mieszkańców). Za najbezpieczniejsze miejscowości można uznać: Biadaszkę, Słabocin, Trzebicko Dolne, Wężowice, Niezamyśl, Pisków i Siemianów, w których nie odnotowano żadnych przypadków łamania prawa.

Tab. 6 Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone na 1000 mieszkańców w 2022 r. w gminie Cieszków.

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 16,78			
Biadaszka	0,00	Nowy Folwark	12,50
Brzezina	15,38	Pakośławsko	3,04
Cieszków	20,89	Rakłowice	35,71
Dziadkowo	30,30	Sędraszyce	26,67
Góry	7,87	Słabocin	0,00
Guzowice	12,54	Trzebicko	10,93
Grzebielin	20,00	Ujazd	7,25

Jankowa	16,13	Wężowice	0,00
Jawor	51,72	Zwierzyniec	13,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Miliczu.

Ocenie postępów nauczania służy analiza wyników egzaminu ósmoklasisty. Wykorzystanie tego wskaźnika gwarantuje obiektywizm, ponieważ egzamin jest identyczny we wszystkich placówkach oświatowych. Generalnie można zauważyć, że średnie wyniki sprawdzianu ósmoklasisty w gminie są niższe do średnich wyników w powiecie milickim (51,02%) oraz województwie dolnośląskim (54,55%). W 2022 r. średni wynik (uwzględniający język polski, matematykę i język angielski) wyniósł w gminie 47,9%. Najlepsze wyniki w obrębie gminy osiągnęli uczniowie z miejscowości Jawor, którym nie udało się przekroczyć poziomu 25% możliwych do zdobycia punktów.

Tab. 7 Wyniki egzaminu ósmoklasisty osiągnięte przez uczniów z poszczególnych miejscowości w gminie Cieszków w 2022 r. [%].

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 47,90			
Biadaszka	58,67	Jawor	23,00
Brzezina	57,00	Nowy Folwark	34,67
Cieszków	43,86	Trzebicko	48,67
Góry	38,00	Ujazd	37,33
Guzowice	74,33	Wężowice	62,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych szkół z terenu gminy Cieszków.

I.3 Sfera gospodarcza

Na obszarze gminy liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się w ciągu ostatnich pięciu lat o 24,1%. Ich poziom wzrostu jest nawet wyższy w porównaniu ze wzrostem zanotowanym w tym samym czasie na terenie powiatu milickiego (+17,8%) oraz województwa dolnośląskiego (+11,4%). Analiza wielkości przedsiębiorstw funkcjonujących na obszarze gminy wskazuje, że 97% z nich stanowią te najmniejsze, zatrudniające do 9 osób. Największa liczba podmiotów gospodarczych z terenu gminy działa w sekcjach budownictwo oraz handel i naprawa samochodów.

Mimo poprawy poziomu przedsiębiorczości, na terenie gminy daje się wyodrębnić miejscowości o mniejszej niż średnia liczbie firm. Średnio na 1000 mieszkańców przypadają 164 podmioty. W gminie nie ma żadnej miejscowości, w której nie zarejestrowano by żadnej firmy. Najmniej firm zarejestrowano w Górach - ich liczba nie przekracza 100 podmiotów na 1000 mieszkańców.

Tab. 8 Podmioty gospodarcze w gminie Cieszków na 1000 mieszkańców w 2022 r.

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 163,80			
Biadaszka	181,82	Nowy Folwark	225,00
Brzezina	161,54	Pakosławsko	106,38
Cieszków	142,37	Rakłowice	335,71
Dziadkowo	178,03	Sędraszyce	240,00
Góry	66,93	Stabocin	274,51
Guzowice	175,55	Trzebicko	138,89
Grzebielin	160,00	Ujazd	227,27
Jankowa	217,74	Wężowice	258,06

Jawor	155,17	Zwierzyniec	277,78
-------	--------	-------------	--------

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy REGON.

I.4 Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną sytuuje ją w odmiennej sytuacji niż w powiecie milickim czy województwie dolnośląskim. W zakresie wodociągów udział osób korzystających z sieci jest o kilka punktów procentowych wyższa niż w powiecie i województwie. W porównaniu z siecią kanalizacyjną, zdecydowanie mniej mieszkańców w każdej jednostce samorządowej posiada dostęp do sieci kanalizacyjnej, a poziom wyposażenia w tę sieć w gminie jest prawie dwukrotnie niższy niż w województwie.

Tab. 9 Korzystający z instalacji technicznych w % ludności w gminie Cieszków na tle powiatu milickiego i województwa dolnośląskiego w latach 2017-2021.

wodociąg					
	2017	2018	2019	2020	2021
województwo dolnośląskie	95,0	94,9	95,0	95,0	95,1
powiat milicki	93,2	93,3	93,3	93,4	93,7
gmina Cieszków	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
kanalizacja					
	2017	2018	2019	2020	2021
województwo dolnośląskie	76,6	76,5	76,9	77,1	77,5
powiat milicki	61,8	62,1	62,6	62,8	63,4
gmina Cieszków	39,1	39,5	40,0	40,0	40,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W gminie Cieszków tylko 2 miejscowości są wyposażone w sieć kanalizacyjną - Cieszków i Biadaszka.

Tab. 10 Kanalizacja w gminie Cieszków w 2022 r.

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
Biadaszka	tak	Nowy Folwark	nie
Brzezina	nie	Pakostawsko	nie
Cieszków	tak	Rakłowice	nie
Dziadkowo	nie	Sędraszyce	nie
Góry	nie	Słabocin	nie
Guzowice	nie	Trzebicko	nie
Grzebielin	nie	Ujazd	nie
Jankowa	nie	Wężowice	nie
Jawor	nie	Zwierzyniec	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Cieszków.

I.5 Sfera techniczna

Istotny element sfery technicznej determinowany jest strukturą zabudowy wynikającej z dziedzictwa historycznego gminy. Ze względu na swoje położenie geograficzne oraz historię i dziedzictwo kulturowe, gmina Cieszków posiada znaczący zasób dziedzictwa historyczno-kulturowego w postaci zabytków architektury oraz zabytkowych form zabudowy. Zachowane obiekty dziedzictwa historycznego oraz układy urbanistyczne stanowią obecnie o lokalizacji obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów technicznych. Związane są one przede wszystkim z wiekiem zabudowy,

jej zabytkowym charakterem oraz postępującą degradacją ze względu na znaczną kosztowność działań, które muszą być realizowane zgodnie z wytycznymi Konserwatora Zabytków. Specyfika przestrzenna i funkcjonalna gminy pozwoliła określić obszary o największej liczbie obiektów wpisanych do wykazu zabytków prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora. Z terenu gminy Cieszków wpisano do niego 209 obiektów, z czego najwięcej w Cieszkowie (88). Średnio w jednej miejscowości występują prawie 2 zabytki, tylko w Biadaszce nie występują takie obiekty.

Tab. 11 Udział budynków wpisanych do rejestru zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Cieszków [%].

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 1,96			
Biadaszka	0,00	Nowy Folwark	0,48
Brzezina	1,91	Pakoślawsko	8,13
Cieszków	42,11	Rakłowice	2,39
Dziadkowo	7,66	Sędraszyce	2,39
Góry	6,70	Słabocin	4,78
Guzowice	4,78	Trzebicko	8,13
Grzebielin	2,39	Ujazd	2,87
Jankowa	1,44	Wężowice	2,39
Jawor	0,48	Zwierzyniec	0,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu.

I.6 Sfera środowiskowa

Główne źródło zanieczyszczenia powietrza w województwie dolnośląskim stanowi emisja z sektora komunalno-bytowego (głównie pyły zawieszone PM10, PM2,5 i benzo(a)piren) i z komunikacji (emisja liniowa - zwłaszcza tlenki azotu). Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. W analizach prowadzonych przez państwowy monitoring Głównego Inspektora Ochrony Środowiska gmina Cieszków została włączona do tzw. strefy dolnośląskiej. Zgodnie z wynikami metod szacowania, opartymi o wyniki modelowania, na niemal całym obszarze strefy doszło do przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu, przekroczenia dozwolonej liczby dni ze średnim 24-godzinnym stężeniem pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, arsenu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10. Z tego też względu na potrzeby stworzenia wskaźnika obrazującego sytuację gminy w sferze środowiskowej odniesiono się do źródeł ciepła, określanych w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Średnio w każdej miejscowości gminy Cieszków występują prawie 2 piece, w których energię pozyskuje się z paliw stałych (węgla i węglopodobnych). W sumie występuje 805 pieców tego rodzaju, w tym najwięcej (332) w Cieszkowie.

Tab. 12 Udział budynków opalanych paliwami stałymi (węgiel i węglopodobne) w ogóle budynków zgłoszonych do CEEB [%].

Miejscowość	Wskaźnik	Miejscowość	Wskaźnik
średnia gminy - 1,96			
Biadaszka	1,74	Nowy Folwark	1,99
Brzezina	3,48	Pakoślawsko	6,71

Cieszków	41,42	Rakłowice	3,35
Dziadkowo	4,97	Sędraszyce	1,99
Góry	5,47	Słabocin	1,74
Guzowice	6,71	Trzebicko	5,96
Grzebielin	1,37	Ujazd	6,83
Jankowa	2,98	Wężowice	1,37
Jawor	1,24	Zwierzyniec	0,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Cieszków.

II WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

II.1 Identyfikacja obszaru zdegradowanego

Obszar zdegradowany to przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe, techniczne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców. Wyznaczając obszar zdegradowany, uwzględniono powyższe zasady. Diagnoza oparta została na mierzalnych wskaźnikach opisujących przede wszystkim problemy społeczne w gminie Cieszków. Dokonano również analizy pozostałych podstawowych obszarów funkcjonowania gminy - gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej i środowiskowej. Dla potrzeb wyznaczenia obszaru zdegradowanego określono listę potencjalnych wskaźników, które posłużyły zarówno do analizy porównawczej sytuacji gminy na tle regionu, a przede wszystkim - do przestrzennego zobrazowania zróżnicowania wewnętrznego. Poziom wewnątrznych dysproporcji rozwoju zbadany został w odniesieniu do wszystkich sołectw - jednostek analitycznych. Dla wskazanych jednostek pozyskano dane z Urzędu Gminy Cieszków oraz instytucji zewnętrznych, m.in. Powiatowego Urzędu Pracy w Miliczu, Komendy Powiatowej Policji w Miliczycy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszkowie.

Dane poddano ocenie pod kątem stworzenia zestawu porównywalnych wskaźników odnoszących wartość danej cechy do sołectwa. Dobór wskaźników opierał się przede wszystkim na poprawności metodologicznej. Zestaw wskaźników musiał w sposób czytelny przedstawiać dany problem, być łatwy w odbiorze, opierać się o dostępne dane umożliwiające jego weryfikację, pozwolić na ocenę dysproporcji rozwojowych w gminie oraz być skonstruowany zgodnie z zasadami matematycznymi i statystycznymi. Kolejnym kryterium była reprezentacja przestrzenna - wskaźnik musiał dać możliwość prezentacji w odniesieniu do jednostki mniejszej niż gmina, w tym przypadku do sołectwa.

W wyniku powyższej procedury wybrano zestawienie 7 wskaźników, które zastosowano do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tab. 13 Wskaźniki wykorzystane do analizy sytuacji kryzysowej w gminie Cieszków.

SFERA	WSKAŹNIKI
społeczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców [%] 2. Udział bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy [%] 3. Udział długotrwale bezrobotnych w ogóle mieszkańców [%] 4. Udział bezrobotnych po 50. r.ż. w ogóle mieszkańców [%] 5. Osoby korzystające z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców 6. Przepięstwa i wykroczenia stwierdzone w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 7. Średnie wyniki uczniów na egzaminie ósmoklasisty [%]
gospodarcza	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców
funkcjonalno-przestrzenna	Kanalizacja w gminie [tak/nie]
środowiskowa	Udział budynków opalanych paliwami stałymi (węgiel i węglopodobne) w ogóle budynków zgłoszonych do CEEB [%]
techniczna	Udział budynków wpisanych do rejestru zabytków w ogólnej liczbie obiektów

	zabytkowych w gminie Cieszków [%]
--	-----------------------------------

Źródło: opracowanie własne.

W pierwszej kolejności określono poziom koncentracji zjawisk negatywnych w sferze społecznej. Założono, że za obszar spełniający kryterium degradacji społecznej uznana zostanie jednostka, która charakteryzuje się kumulacją problemów społecznych, tj. na 7 analizowanych wskaźników wartości niekorzystne wystąpią w przypadku 4 wskaźników. Następnie analizie poddano natężenie występowania pozostałych zjawisk negatywnych. W przypadku gdy zdiagnozowano nasilenie problemów w co najmniej jednej z pozostałych sfer (gospodarcza i/lub przestrzenno-funkcjonalna i/lub środowiskowa i/lub techniczna), sołectwo było uznawane za obszar zdegradowany.

Tab. 14 Zestawienie wskaźników wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego w gminie Cieszków².

Sołectwo / ulice ³	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców [%]	Udział bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy [%]	Udział długotrwale bezrobotnych w ogóle mieszkańców [%]	Udział osób po 50. r.ż. w ogóle mieszkańców [%]	Osoby korzystające z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Średnie wyniki uczniów na egzaminie 8-klasisty [%]	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców	Kanalizacja w gminie [tak/nie]	Udział budynków opalanych paliwami stałymi (węgiel i węgielopodobne) w ogóle budynków zgłoszonych do CEEB [%]	Udział budynków wpisanych do rejestru zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Cieszków [%]	Degradacja w sferze społecznej	Degradacja w pozostałych sferach
GINA⁴	18,89	2,46	1,38	0,68	72,45	16,78	47,9	163,80	częściowo	1,96	1,96	7	4
Biadaszka	28,41	2,27	2,27	0,00	56,82	0,00	58,67	181,82	tak	1,74	0,00	2	0
Brzezina	13,08	3,08	2,31	0,00	92,31	15,38	57,00	161,54	nie	3,48	1,91	3	3
Cieszków	21,62	2,14	1,17	0,73	53,94	20,89	43,86	142,37	tak	41,24	42,11	4	3
Agrestowa	6,25	6,25	6,25	3,13	0,00	62,50		281,25	tak	0,87	0,00	4	0
Akacyjowa	10,61	1,52	0,00	0,00	0,00	15,15		121,21	tak	0,75	0,00	0	1
Bolesława Chrobrego	14,14	1,01	1,01	1,01	50,51	30,30		121,21	tak	1,49	4,78	2	2
Garncarska	28,57	3,57	3,57	0,00	35,71	35,71		178,57	tak	0,50	0,48	4	0
Władysława Sikorskiego	22,64	1,89	1,13	0,75	79,25	26,42	59,33	150,94	tak	5,96	17,22	4	3
Grunwaldzka	20,23	2,31	0,58	0,00	92,49	23,12	15,33	190,75	tak	3,85	1,91	3	1
Kolejowa	25,00	0,00	0,00	0,00	41,67	10,42	49,00	83,33	tak	2,24	4,78	1	3
Krotoszyńska	22,30	2,16	1,44	0,00	50,36	43,17	46,33	273,38	tak	3,60	5,26	4	2
Kwiatowa	40,00	6,67	0,00	0,00	66,67	0,00		400,00	tak	0,75	0,48	2	0

² Kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźników mniej korzystne niż średnia dla gminy, a więc świadczące o występowaniu sytuacji kryzysowej w danej dziedzinie.

³ W spisie ulic nie uwzględniono ulic niezamieszkałych w Cieszkowie: Aleja Spacerowa, Lawendowa, Ptasi Zaulek, Rycerska, Słoneczna i Sosnowa.

⁴ Wartość referencyjna.

Leśna	13,33	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	69,00	133,33	tak	1,12	0,00	1	1
Ludwika Waryńskiego	23,08	3,85	1,92	1,92	19,23	19,23		96,15	tak	1,12	0,00	5	1
Morelowa	9,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32,67	151,52	tak	0,62	2,39	1	2
Ogrodowa	14,81	0,00	0,00	0,00	0,00	37,04	79,67	444,44	tak	0,75	0,00	1	0
Piaskowa	33,87	3,51	1,92	1,28	67,09	6,39	58,67	73,48	tak	2,24	0,00	4	1
Piastowska	20,31	2,34	0,78	1,56	7,81	23,44	34,33	132,81	tak	2,98	0,00	4	1
Polna	2,70	0,00	0,00	0,00	135,14	54,05	20,33	108,11	tak	0,62	0,00	3	1
Porzeczkowa	12,28	3,51	1,75	0,00	0,00	0,00	46,67	52,63	tak	1,37	0,00	3	1
Rolnicza	2,44	0,00	0,00	0,00	0,00	48,78		292,68	tak	1,12	0,00	1	0
Rynek	31,25	6,25	6,25	3,13	343,75	31,25	10,00	187,50	tak	0,87	3,35	7	1
Sportowa	20,69	0,00	0,00	0,00	68,97	34,48		0,00	tak	0,25	0,00	2	1
TadeuszaKościuszki	22,08	1,58	0,63	0,63	34,70	12,62	37,67	113,56	tak	6,21	0,00	2	1
Wierzbowa	15,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55,00	105,26	tak	0,75	1,44	0	1
Wiśniowa	16,67	3,33	3,33	3,33	0,00	0,00		166,67	tak	1,12	0,00	3	0
Dziadkowo	18,56	1,89	1,52	0,38	45,45	30,30		178,03	nie	4,97	7,66	2	2
Góry	16,93	1,97	1,57	0,39	118,11	7,87	38,00	66,93	nie	5,47	6,70	3	3
Guzowice	14,11	3,13	0,94	0,31	163,01	12,54	74,33	175,55	nie	6,71	4,78	2	2
Grzebielin	22,00	8,00	8,00	4,00	100,00	20,00		160,00	nie	1,37	2,39	6	3
Jankowa	14,52	2,42	0,00	0,00	8,06	16,13		217,74	nie	2,98	1,44	0	1
Jawor	20,69	1,72	1,72	1,72	68,97	51,72	23,00	155,17	nie	1,24	0,48	4	2
Nowy Folwark	17,50	2,50	0,00	1,25	12,50	12,50	34,67	225,00	nie	1,99	0,48	1	1
Pakośławsko	13,07	4,56	2,43	0,91	97,26	3,04		106,38	nie	6,71	8,13	4	3
Rakłowice	19,29	5,00	2,14	2,86	71,43	35,71		335,71	nie	3,35	2,39	5	2
Sędraszyce	9,33	1,33	1,33	1,33	106,67	26,67		240,00	nie	1,99	2,39	3	2
Słabocin	21,57	1,96	1,96	0,00	9,80	0,00		274,51	nie	1,74	4,78	2	2
Trzebicko	16,67	0,00	0,00	0,00	32,41	9,26	41,67	138,89	nie	5,96	8,13	1	3
Ujazd	18,53	0,00	0,00	0,00	52,45	6,99	37,33	227,27	nie	6,83	2,87	1	2
Wężowice	14,52	11,29	6,45	1,61	16,13	0,00	62,67	258,06	nie	1,37	2,39	3	2
Zwierzyniec	18,06	2,78	2,78	1,39	97,22	13,89		277,78	nie	0,87	0,96	4	1

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 15 Zestawienie wskaźników dla gminy Cieszków i obszaru zdegradowanego.

Wskaźnik	Wartość referencyjna	Wartość wskaźnika dla obszaru zdegradowanego
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców [%]	18,89	17,28
Udział bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy [%]	2,46	4,35
Udział długotrwale bezrobotnych w ogóle mieszkańców [%]	1,38	3,50
Udział bezrobotnych po 50. r.ż. w ogóle mieszkańców [%]	0,68	2,11
Osoby korzystające z pomocy społecznej (ogółem) na 1000 mieszkańców	72,45	69,83
Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	16,78	29,68
Średnie wyniki uczniów na egzaminie ósmoklasisty [%]	47,90	33,43
Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców	163,80	208,38
Kanalizacja [tak/nie]	częściowo	częściowo
Udział budynków opalanych paliwami stałymi (węgiel i węglopodobne) w ogóle budynków zgłoszonych do CEEB [%]	1,96	7,95
Udział budynków wpisanych do rejestru zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Cieszków [%]	1,96	8,07

Źródło: opracowanie własne.

W obszar zdegradowany tworzą sołectwa: **Cieszków, Grzebielin, Jawor, Pakosławsko, Rakłowice i Zwierzyniec.**

Obszar wyznaczony jako zdegradowany zajmuje **ha, tj. %** powierzchni gminy Cieszków. Na terenie tym mieszka **2707 osób, tj. 57,51%** ogólnej liczby mieszkańców gminy.

II.2 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Wyznaczając zasięg obszaru rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami, wynikającymi wprost z ustawy o rewitalizacji:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk;
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego;
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Stosując wspomniane wyżej zasady, obszar zdegradowany nie może zostać wskazany w całości do rewitalizacji. Uznano, że działania rewitalizacyjne należy skoncentrować na największych sołectwach gminy, które dysponują potencjałem dla rozwoju lokalnego. Ich rozwój może się przyczynić do poprawy sytuacji w całej gminie, ponieważ jako centra usługowe, administracyjne i społeczne, przyciągają mieszkańców ze wszystkich miejscowości. Z tego względu jako obszar rewitalizacji wybrano część obszaru zdegradowanego obejmującą fragment miejscowości Cieszków z ulicami: Akacyjowa, Aleja Sportowa, Bolesława Chrobrego, Grunwaldzka, Kolejowa, Krotoszyńska, Rynek, Tadeusza Kościuszki, Władysława Sikorskiego.

Tab. 16 Zestawienie wskaźników dla gminy Cieszków i obszaru rewitalizacji.

Wskaźnik	Wartość referencyjna	Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców [%]	18,89	20,99
Udział bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy [%]	2,46	1,86
Udział długotrwale bezrobotnych w ogóle mieszkańców [%]	1,38	1,23
Udział bezrobotnych po 50. r.ż. w ogóle mieszkańców [%]	0,68	0,61
Osoby korzystające z pomocy społecznej (ogółem) na 1000 mieszkańców	72,45	84,63
Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	16,78	25,21
Średnie wyniki uczniów na egzaminie ósmoklasisty [%]	47,90	36,28
Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców	163,80	137,99
Kanalizacja [tak/nie]	częściowo	tak
Udział budynków opalanych paliwami stałymi (węgiel i węglopodobne) w ogóle budynków zgłoszonych do CEEB [%]	1,96	2,80
Udział budynków wpisanych do rejestru zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Cieszków [%]	1,96	4,15

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji gminy Cieszków zamieszkiwany jest łącznie przez **1216 osób**, tj. **25,83%** ogółu **mieszkańców** gminy. Jego powierzchnia zajmuje łącznie **ha**, tj. **% powierzchni** gminy.

SPIS TABEL

Tab. 1	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy Cieszków w 2022 r. [%].....	4
Tab. 2	Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Cieszków w 2022 r. [%].....	5
Tab. 3	Udział osób bezrobotnych długotrwale w ogóle mieszkańców gminy Cieszków w 2022 r. [%]...	5
Tab. 4	Udział osób po 50. r.ż. w ogóle mieszkańców gminy Cieszków w 2022 r. [%].	5
Tab. 5	Korzystający z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w gminie Cieszków w 2022 r.....	6
Tab. 6	Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone na 1000 mieszkańców w 2022 r. w gminie Cieszków.	6
Tab. 7	Wyniki egzaminu ósmoklasisty osiągnięte przez uczniów z poszczególnych miejscowości w gminie Cieszków w 2022 r. [%].....	7
Tab. 8	Podmioty gospodarcze w gminie Cieszków na 1000 mieszkańców w 2022 r.	7
Tab. 9	Korzystający z instalacji technicznych w % ludności w gminie Cieszków na tle powiatu milickiego i województwa dolnośląskiego w latach 2017-2021.....	8
Tab. 10	Kanalizacja w gminie Cieszków w 2022 r.....	8
Tab. 11	Udział budynków wpisanych do rejestru zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w gminie Cieszków [%].....	9
Tab. 12	Udział budynków opalanych paliwami stałymi (węgiel i węglopodobne) w ogóle budynków zgłoszonych do CEEB [%].....	9
Tab. 13	Wskaźniki wykorzystane do analizy sytuacji kryzysowej w gminie Cieszków.	11
Tab. 14	Zestawienie wskaźników wykorzystanych do wyznaczenia obszaru zdegradowanego w gminie Cieszków.....	18
Tab. 15	Zestawienie wskaźników dla gminy Cieszków i obszaru zdegradowanego.....	21
Tab. 16	Zestawienie wskaźników dla gminy Cieszków i obszaru rewitalizacji.	22

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1 Położenie gminy Cieszków na tle powiatu milickiego.....	3
Rys. 2 Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ogólnej ludności [%].	4